

Häzirki zaman binagärlik stilleri: olar hakda bilmeli zatlaryňyz.

Arhitektura şeýle gurşaw bolup, onda käbir tendensiýalar çalt başga tendensiýalara öwürülýär we bir ugurdan birnäçe täze we özboluşly ugurlar ýüze çykyp bilýär. 20-nji asyrdä täzeçil binagärleriň kömegi bilen köp şäherleriň keşbi düýbünden üýtgedi. Bu makalada häzirki zaman binagärlik stilleriniň käbirleri barada gürrüň ederis:

Art Deco. Günbatar Ýewropada we ABŞ-da 1920-nji ýyllarda peýda boldy. 1925-nji ýylda Parižde geçirilen bezeg sungatynyň we senagatynyň halkara sergisinden soň meşhur boldy. Aýratynlyklary. Art Deco - Birinji Jahan Urşundan soň şäherlerde galan weýrançylyga jemgyýetiň beren jogabydy: adamlar baýramçylyk we ajaýyplyk duýgusyny islediler. Binagärler gymmat bahaly tebigy daş we gözüňi özüne çekiji bezegleri ulandylar. Geometrik şekilleri esas hökmünde aldylar, binalaryň fasadlaryny simmetrik etdiler we baý altyn bezeg goşdular.

“Art Deco” döwründe häzirki wagtda binagärlik ýadygärlikleri hasaplanýan meşhur Amerikan kaşaň binalary peýda boldy. Düzgün bolşy ýaly, şeýle beýik binalar basgançakly görnüşe eýe bolup, her bir dereje heýkeltaraş kompozisiýasyna eýerilýär we göwrümleýin bezeg bilen bezelýär. Has beýik binalar mydama ýokaryk ugrukdyrylýar, ýöne “Art Deco” döwründe binalaryň ýokarysy tekiz däl-de, inçejik uçlar bilen bezelipdir.

Mysallar. 1931-nji ýylda açylan Nýu-Ýorkdaky “Empire State Building”, Amerikan radiator binasy, “Chrysler” binasy, General elektrik binasy.

Senagat stili. Haçan we nirede peýda boldy? 1920-nji ýyllarda ABŞ ykdysady çökgünligi başdan geçirdi. Şol döwürde ýurtda eýýäm köp sanly senagat binalary bardy, ýöne kyn ýagdaýyň fonunda kärhanalaryň eýeleri olary ýaşaýs jaýlary üçin ulanmaga mejbur boldular. Häzirki zaman binagärligiň senagat stili şu ýerden gelip çykypdyr. Aýratynlyklary. Düzgün bolşy ýaly, bu görnüşdäki binalar gödek, bejerilmedik materiallardan – kerpiçden ýa-da betondan ýasalýar. Şeýle zatlar bezegden düybünden mahrumdyr we estetiki lezzet üçin däl-de, işlemek üçin – önümçilige ýer bermek üçin döredilipdir.

Mysallar. 1936-njy ýylda dokma fabrigi üçin gurlan MakKibbin Street Lofts. 1998-nji ýylda olar ýaşaýs jaýlaryna öwrüldi.

Halkara stili (modernizm). Günbatar Ýewropada we ABŞ-da 1930-njy ýyllardan 1960-njy ýyllara çenli adaty zatdy. Bu adalganyň özi 1932-nji ýylda Nýu-Yorkorkdaky Döwrebap sungat muzeýinde geçirilen sergiden soň ulanylyp başlandy. Aýratynlyklary. Bu stil Bauhaus mekdebiniň wekilleri tarapyndan öňe sürülen pikirlere esaslanýar. Arhitektorlar binalary mümkin boldugyça funksional işlemäge we bezegi terk etmäge synanyşdylar. Şekilleriň, tebigy fonlaryň we kölegeleriň ýönekeýligi öňe çykdy. Arhitektorlar üçin esasy görkezmeler ýönekeý çyzyklar we geometrik zatlar - silindrler ýa-da kublardy. Jaýlar ulydy, ýöne içerde boşluk duýulýardy. Içki bezeg gysby dälidi.

Mysallar. Fransuz binagäri Le Corbusier tarapyndan Puassy şäherinde gurlan willa sawoý, Nýu-Yorkdaky Seagram binasy we Ludwig Mies van der Rohe tarapyndan taýýarlanan Illinoýsdaky "Aýna öýi".

Merdan REJEPOW
Türkmen döwlet
binagärlik-gurluşyk
institutynyň talyby